

هلمشهر و خانواده

کاهش مهاجرت نخبگان کشور

رتبه ایران در فرار مغزها از ۱۳۴ به ۷۳ کاهش پیدا کرده است

در حالی که بانبوهی از اخبار غیر موق و غیر مستند از افزایش مهاجرت نخبگان مواجه هستیم که پذیر یأس و ناامیدی را در جامعه می کارند، انتشار نتایج مطالعات اندیشکده صندوق صلح آمریکا بر این آمار و اخبار خط بطلان می کشد. براساس مطالعات این اندیشکده که به تازگی منتشر شده، ایران در فرار مغزها از رتبه ۱۳۴ در سال ۲۰۱۰ به رتبه ۷۲ در سال ۲۰۲۳ رسیده است که کاهش چشمگیر مهاجرت نخبگان در سال‌های اخیر را گواهی می دهد. این اتفاق خوب نشان می دهد سیاستگذاری‌ها و برنامه‌هایی که در جهت کاهش روند مهاجرت علمی در کشور انجام شده بی تأثیر نبوده و با وجود موج تبلیغاتی که برای جذب استعدادهای علمی در سایر کشورها انجام می شود، توانسته آمار مهاجرت نخبگان کشور را کاهش دهد.

رابعه تیموری روزنامهنگار

گزارش

بدون منبع
بدون منبع و سند بودن ، مهم ترین ویژگی اخبار یأس آور و منفی است که در مورد افزایش مهاجرت نخبگان به چشم می خورد.درباره این موضوع و پیامدهای زیانبار آن بارها از سوی سورا نا ستاری هسندار داده شده است. رئیس کمیسیون علم و فناوری شورای راهبردی روابط خارجی می گوید: «بحث فرار مغزها از آن کلاه‌های گشادای است که سر کشور گذاشته‌اند و من می‌دانم که این یک حرکت سازماندهی شسده است و شبکهای این القانات را به جامعه ما تزریق می‌کند.»

بزرگنمایی هدفدار

ستاری معتقد است در مورد اخبار و اطلاعات فرار مغزها بزرگنمایی هدفداری در جریان است.او می گوید: «درباره معضل فرار مغزها از ایران اغراق شده‌است؛اگرچه این پدیده در ایران وجود دارد، اما ایران اکنون جزو کشورهای نخست مهاجر فرست دنیا نیست، به دلیل آمارهای نادرستی که در بحث مهاجرت ذکر می شود،ظلم بزرگی به کشور شده‌است. به صورت کلی مقصد مهاجرت دانشجویان ما آمریکا، کانادا و استرالیاست. اعداد و ارقام این ماجرا هم پوشیده و پنهان نیست و همه آمارها در سایت‌های مهاجرت آنها به تفکیک وجود دارد. به طور مثال بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵، ۱۳۵هزار نفر مهاجرت کرده‌اند.» گزارش جدید پایگاه WES از وضعیت دانشجویان دیگر کشورها در آمریکا، کاهش مهاجرت و حضور دانشجویان ایران در دانشگاه‌های ایالات متحده آمریکا را نشان می دهد.

چاردیواری

ویژگی

خانواده‌های شاد

وقتی صحبت از «خانواده شاد» می‌شود، اغلب تصور می‌کنند این جمله توصیف زن و شوهرهایی است که از زندگی مرفه‌و بی‌دغدغه‌ای برخوردارند. شاید مادیات

اولویت زندگی مشترک باشند، اما صرفاً آدم‌های بی‌مشکل همیشه شاد نیستند. با چند راهکار ساده دکتر «محمود انوشه» می‌توانید شما هم خانواده شادی داشته باشید:

■ ■ ■

زل‌زدن به همسر باعث افزایش طول عمر می‌شود. براساس تحقیقات روزانه ۱۰دقیقه زل زدن به همسر باعث می‌شود مردان کمتر به بیماری قلبی وفشارخون مبتلا شوند. با کلام زیبا و لحن آرام به همسر خود نشان دهید او را دوست دارید و از وجودش احساس امنیت می‌کنید.

■ ■ ■

راه‌حل دیگری که لوف پیشنهاد می‌دهد، تهیه یک لیست از تکلیف مدرسه‌است.بعدا از انجام هر تکلیفی جلوی آن علامت انجام شد بزنید. این کار به عملکرد کودک کمک می‌بخشد و به او کمک می‌کند تا روی درس خود متمرکز شود. اما موردی که این مشاور به انجامش زیاد تأکید می‌کند، تشویق کردن دانش آموز کلاس اولی است.خرید یک هدیه کوچک برای منظم بودن، سرعت عمل کودک را در نوشتن مشق بیشتر می‌کند. لوف در ادامه می‌گوید: «پدر و مادرها باید

■ ■ ■

زمان مشخصی را برای نوشتن مشق در نظر بگیرند و از فرزند خود بخواهند راس همان ساعت تعیین شده کارهایش را انجام دهد. این گونه کودک باقی روز را مشغول انجام تکلیف نیست و می‌تواند زمانی برای استراحت یابازی داشته‌باشد.»

اما نکته قابل تامل درباره کودکانی که علاقه‌ای به نوشتن مشق ندارند، یکی از دلایل بی‌رغبتی آنها در درس و مدرسه، می‌تواند ریشه در پایین بودن اعتماد بنفس آنها داشته باشد؛ چون اغلب کاری را به برانجام نمی‌رسانند و نیمه رهایش می‌کنند. این چه‌جا در سنین خردسالی مسئولیت‌پذیری را یاد نگرفته‌اند؛ از این رو در مدرسه هم فرد کوشایی نیستند.لوف می‌گوید: «چه‌جایی که تشبلی می‌کنند دقت و تمرکز یابینی دارند، معمولاً برای انجام کارهای خود از دیگران کمک می‌گیرند و به‌شدت وابسته هستند میزان خواب و استراحت آنها نسبت به دانش آموزان دیگر بیشتر است.»

■ ■ ■

همکلاسی

بچه‌هایی که مشق نمی‌نویسند

بسیاری از والدین تصور می‌کنند که هیچ مسئولیتی در قبال تکالیف فرزندانشان ندارند و این موضوع در مدارس تبلیغ می‌شود که تکالیف جزوظایف کودک است نه والدین. این کاملاً صحیح است که والدین نباید تکالیف خانه‌فرزندان خود را انجام دهند، ولی درواقع والدین باید نقش «مدیر پروژه مشق شب» را بازی کنند. هنگام انجام تکالیف والدین باید بر روند کار فرزند خود نظارت داشته باشند و در صورت لزوم ایجاد انگیزه کنند. بله، این به معنای نشستن در کنار کودک کلاس اولی است تا به او در متمرکز بودن برای نوشتن مشق کمک کنید. حضور شما این پیام را به فرزندتان می‌دهد که مشق شب یک کار مهم است و نمی‌توان آن را نادیده گرفت. هائیه لوف، روانشناس و استعدادیاب کودک اطلاعات ارزنده‌ای در این باره می‌دهد: «اغلب پدر و مادرها با بچه‌هایی که در نوشتن تکالیف خود کوتاهی می‌کنند، دچار مشکل می‌شوند. بی‌تفاوتی کودک برای انجام تکالیف آزارشان می‌دهد. بهترین کار این است که هر روز کنار دست فرزند خود بنشینند و از او بخواهند تکالیفش را انجام دهد.»

راه‌حل دیگری که لوف پیشنهاد می‌دهد، تهیه یک لیست از تکلیف مدرسه‌است.بعدا از انجام هر تکلیفی جلوی آن علامت انجام شد بزنید. این کار به عملکرد کودک کمک می‌بخشد و به او کمک می‌کند تا روی درس خود متمرکز شود. اما موردی که این مشاور به انجامش زیاد تأکید می‌کند، تشویق کردن دانش آموز کلاس اولی است.خرید یک هدیه کوچک برای منظم بودن، سرعت عمل کودک را در نوشتن مشق بیشتر می‌کند. لوف در ادامه می‌گوید: «پدر و مادرها باید زمان مشخصی را برای نوشتن مشق در نظر بگیرند و از فرزند خود بخواهند راس همان ساعت تعیین شده کارهایش را انجام دهد. این گونه کودک باقی روز را مشغول انجام تکلیف نیست و می‌تواند زمانی برای استراحت یابازی داشته‌باشد.»

اما نکته قابل تامل درباره کودکانی که علاقه‌ای به نوشتن مشق ندارند، یکی از دلایل بی‌رغبتی آنها در درس و مدرسه، می‌تواند ریشه در پایین بودن اعتماد بنفس آنها داشته باشد؛ چون اغلب کاری را به برانجام نمی‌رسانند و نیمه رهایش می‌کنند. این چه‌جا در سنین خردسالی مسئولیت‌پذیری را یاد نگرفته‌اند؛ از این رو در مدرسه هم فرد کوشایی نیستند.لوف می‌گوید: «چه‌جایی که تشبلی می‌کنند دقت و تمرکز یابینی دارند، معمولاً برای انجام کارهای خود از دیگران کمک می‌گیرند و به‌شدت وابسته هستند میزان خواب و استراحت آنها نسبت به دانش آموزان دیگر بیشتر است.»

میوه زندگی

ناخن جویدن کودک

ناخن جویدن یکی از نشانه‌های اضطراب کودک است که اگر پدر و مادر به‌موقع عمل نکنند، فرزندشان در سن نوجوانی مبتلا به افسردگی و اختلالات شخصیتی می‌شود. پریسا یاسمی‌نژاد، روانشناس کودک در این باره سه نکات مهمی اشاره می‌کند. او ناخن جویدن را یکی از مسائل شایع بین کودکان و نوجوانان می‌داند و می‌گوید: «ناخن جویدن علاوه بر آشفتنگی روحی کودک باعث بد فرم شدن شکل ناخن و مشکلات گوارشی او می‌شود. همچنین به دندان‌ها هم آسیب می‌زند؛ از این رو پدر و مادرها باید سریع دست به کار شوند تا ناخن جویدن برای کودکان عادت نشود.»

اما چرا بچه‌ها ناخن می‌جویند؟ این سؤالی است که برای هر کدام از ما پیش می‌آید. به گفته یاسمی‌نژاد، زمانی کودکان به این‌کار عادت می‌کنند که دچار اضطراب شده باشند. او در این‌باره توضیح می‌دهد: «وقتی بچه‌ها در شرایطی قرار می‌گیرند که نمی‌توانند با آن ارتباط برقرار کنند یا مشکلات پیش آمده بیشتر از تحمل آنهاست، مضطرب می‌شوند و با جویدن ناخن به نوعی خود را آرام می‌کنند. در این صورت پدر یا مادر باید متوجه شوند فرزندشان از چه چیزی رنج می‌برد. بهترین کار متمرکز شدن روی رفتار بچه‌شان است؛ اینکه در چه مواقعی تمایل بیشتری به جویدن ناخن دارد. وقتی از مدرسه می‌آید؟ وقتی با خواهر یا برادرش دعوا می‌کند؟ وقتی تنبیه می‌شود؟ سعی کنید موارد را رفع کنند و با فرزندشان حرف بزنند و با او ارتباط صمیمانه برقرار کنند.»

برای جلوگیری از عادت ناخن جویدن مدام تذکر ندهند. این کار او را بیشترین پشیمان می‌کند. به جای این باید حواسش را به انجام کار دیگری بکند. خمیر بازی، نقاشی کردن، توب‌بازی، کمک‌کردن در کارهای خانه و... می‌تواند به کودک آرامش ببخشد. اگر مداد داخل دهانش می‌کند و سر آن را می‌جود، عروسک به سر مداد بزنند. یاسمی‌نژاد می‌گوید: «کودک شما نمی‌تواند ناخن‌های مرتب و کوتاه شده را بخورد؛ بنابراین سعی کنید به محض اینکه احساس کردید کمی ناخن‌های کودکتان بلند شده، آن را کوتاه کنید. همچنین شرایطی را برای کودک خود فراهم کنید که به تخلیه انرژی و استرس خود بپردازد. کود کان سرشار از انرژی و هیجان هستند و اگر اینها تخلیه نشوند، عوارض بدی به‌دندان دارد.»

بد نیست بدانید والدین خود عامل اصلی ناخن جویدن کودک هستند. پدر و مادرهای کمالگرا با تذکر و واکنش‌های شدید در قبال رفتار بچه، از او فردی مضطرب می‌سازند.

با خانواده و اقوام همسر خود رفت‌و آمد و معاشرت کنید. این کار رابطه عاطفی شما را شیرین‌تر و مستحکم‌تر می‌کند. فراموش نکنید؛ تا زمانی که رابطه خوبی با خانواده همسر تان ندارید، نمی‌توانید با همسر تان صمیمی باشید.

■ ■ ■

خانم‌ها محور خانواده هستند، با شاد نگه داشتن خود می‌توانند انرژی نشاط به همسر خود هدیه دهند. برای خوشحالی خود چه خوب است که از تباط خود را با طبیعت زیاد کنند. رسیدگی به چند گلدان گل، نقاشی کردن، سرگرم‌شدن با آشپزی یا هنرهای دستی، آنها را سر ذوق می‌آورد و حالشان را خوب می‌کند.

■ ■ ■

خانم‌ها محور خانواده هستند، با شاد نگه داشتن خود می‌توانند انرژی نشاط به همسر خود هدیه دهند. برای خوشحالی خود چه خوب است که از تباط خود را با طبیعت زیاد کنند. رسیدگی به چند گلدان گل، نقاشی کردن، سرگرم‌شدن با آشپزی یا هنرهای دستی، آنها را سر ذوق می‌آورد و حالشان را خوب می‌کند.

■ ■ ■

خانم‌ها محور خانواده هستند، با شاد نگه داشتن خود می‌توانند انرژی نشاط به همسر خود هدیه دهند. برای خوشحالی خود چه خوب است که از تباط خود را با طبیعت زیاد کنند. رسیدگی به چند گلدان گل، نقاشی کردن، سرگرم‌شدن با آشپزی یا هنرهای دستی، آنها را سر ذوق می‌آورد و حالشان را خوب می‌کند.

■ ■ ■

خانم‌ها محور خانواده هستند، با شاد نگه داشتن خود می‌توانند انرژی نشاط به همسر خود هدیه دهند. برای خوشحالی خود چه خوب است که از تباط خود را با طبیعت زیاد کنند. رسیدگی به چند گلدان گل، نقاشی کردن، سرگرم‌شدن با آشپزی یا هنرهای دستی، آنها را سر ذوق می‌آورد و حالشان را خوب می‌کند.

■ ■ ■

خانواده‌های شاد حتی در هنگام بحث با رعایت احترام به جای قهرکردن، سعی می‌کنند با صحبت دلخوری‌هاشان را برطرف کنند. در این خانواده‌ها، کم‌توجهی، بی‌محابی، توهین، نیختن‌شام و ناهار، سلام و خداحافظی نکردن از هم دیده نمی‌شود. آنها گاهی با خرید هدیه یا کادو تذکر و واکنش‌های شدید در قبال رفتار بچه، از او فردی مضطرب می‌سازند.

ایران، دانشجویپذیر است

۱۳

براساس آمار دبیرخانه مهاجرتی کشور، ایران بین ۱۳کشور برتر دنیا در زمینه دانشجویپذیری قرار دارد.

اقدامات مؤثر برای معکوس شدن روند مهاجرت نخبگان

اگرچه تا رسیدن به نقطه مطلوب در کاهش آمار مهاجرت نخبگان راه درازی در پیش داریم، اما آمارها بر تأثیرگذاری مناسب اقداماتی که در مسیر دستیابی به این هدف در حال اجرا است، صحه می‌گذارند. بر این اساس، بر نامه‌هایی مانند برنامه توسعه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان در کاهش روند مهاجرت علمی مؤثر بوده است. براساس مطالعات انجام شده انجام برخی اقدام‌های رو به جلو که به شکل گرفتن زیست‌بوم کارآفرینی کمک می‌کند؛ از جمله توسعه استارت‌آپ‌ها در ایران موجب‌شده تا روند مهاجرت معکوس نخبگان در ایران محقق شود. همچنین تأثیر استارت‌آپ‌ها بر جامعه نخبه ایرانی باعث شده علاقه‌مندی و انتخاب کنکوری‌ها برای رشته تحصیلی تغییر کند؛ به‌عنوان مثال از سال‌ها پیش رشته‌هایی مانند برق و الکترونیک انتخاب اول برترین‌های رشته ریاضی فیزیک بود، اما در یکی، دو سال اخیر رشته مهندسی کامپیوتر به اولویت‌های برتر تبدیل شده‌است.

بازگشت نخبگان به کشور

معکوس شدن روند مهاجرت نخبگان ایرانی در سال‌های اخیر اتفاق خوب دیگری است که باید در مورد آمار مهاجرت نخبگان مورد توجه قرار گیرد. در مردادماه سال ۱۳۹۹ میزان بازگشت نخبگان به کشور در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته نزدیک دو برابر افزایش یافته است. براساس آمارهای رسمی اغلب این افراد در شرکت‌های دانش‌بنیان مشغول فعالیت شده‌اند و بخشی نیز به‌عنوان هیأت علمی در دانشگاه‌ها جذب شده‌اند. براساس آمار ۱۸۰۰نفر از نخبگان ایرانی از ۲۰۰دانشگاه برتر به کشور بازگشتند.

فرش قرمز برای جذب نخبگان ایرانی

این موضوع مهم را نیز نباید فراموش کنیم که در مقابل اقدامات ریز و درشتی که برای کاهش مهاجرت نخبگان صورت می‌گیرد، برخی کشورها به‌خصوص کشورهای غربی برای سرفقت مغزهای ایرانی برنامهریزی‌های متعددی دارند و با اجرای سیاست‌های مختلف برای نخبگان کشور تلاش می‌کنند. بر داشتن موانع قانونی در پذیرش دانشجویان ایرانی یکی از این برنامه‌هاست که در کشورهایی مانند فرانسه اجرا می‌شود.

مقاصد مهاجرت

متن کامل این گزارش را با اسکن این کد بخوانید.

آمریکا، انگلیس، کانادا و استرالیا مهم‌ترین مقاصد دانشجویان بین‌المللی محسوب می‌شود.

آمریکا، انگلیس، کانادا و استرالیا مهم‌ترین مقاصد دانشجویان بین‌المللی محسوب می‌شود.

رتبه ایران هربار در زمینه اعزام دانشجو به کشور آمریکا نسبت به اوایل انقلاب کاهش داشته است. این آمار را اداره مهاجرت ایالات متحده آمریکا در سال ۱۳۶۵اعلام کرده است.

رتبه ایران هربار در زمینه اعزام دانشجو به کشور آمریکا نسبت به اوایل انقلاب کاهش داشته است. این آمار را اداره مهاجرت ایالات متحده آمریکا در سال ۱۳۶۵اعلام کرده است.